Pocztową należytość uiszczono ryczałtem.
Почтову оплату заплачено гуртом.

РІК IV. Львів, 15. квітня 1930. р. Ч. 7.

УКРАЇНСЬКИЙ ЕМІҐРАНТ

Орґан Товариства Опіки над Українськими Еміґрантами у Львові
ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Редакція і Адм.: Львів, Городецька 95, I. поверх. — Чекове конто П. К. О. 153.315. Телефон 37-14.

Річна передплата на рік 1930: В краю — річно 8 зол., піврічно 4 зол., чвертьрічно 2 зол. в Америці і Канаді — 1 дол. в Бразилії — 2·50 мільрайси; в Аргентині — 3·50 песа; у Франції — 15 франків; в Німеччині — 4 марки. **Один прим. 35 с**

Українські еміґранти! Не кидайте рідної землі!

Вступайте в члени свого Товариства Опіки над Українськими Еміґрантами!
Передплачуйте, читайте і поширюйте свій часопис „Український Еміґрант“!

Адреса Товариства і Редакції: Львів, Городецька 95, I. поверх.

Бюро Інформацій та Помочі Еміґрантам
Товариства Опіки над Українськими Еміґрантами у Львові міститься
у ЛЬВОВІ вул. Городецька ч. 95, I. пов.
Урядові години 8—1; 3—5.

Бюро Інформацій та Помочі Еміґрантам
Товариства Опіки над Українськими Еміґрантами міститься
в ТЕРНОПОЛІ вул. Пілсудського ч. 6.
Урядові години 8—3.

Христос Воскрес!

Розколисані дзвони несуть благу вість по цілій нашій землі: Христос Воскрес! Почерез весняні загони, почерез пробуджені левади й ліси несеться вість далеко, де лише живе українська душа, де лише бється українське серце. Радісна вістка про обнову, про Христове Воскресення.

Кого не радує ця днина, хто не дорожить нею, як спадщиною, великою спадщиною батьків? Нема таких. Забуваються старі невзгодини і дружній стиск руки кладе край минулому, бо так велить радісна хвилина.

Линуть у цю хвилину думки рідних до рідних, близьких до далеких. Ніщо спинити не може цього, ні гори високі, ні далекі моря. Всі хотіли би бути разом, сидіти при одному столі, вийти на один церковний майдан і тішитися як дітвора й молодь радується, як несеться по селі веселий гомін гагілок. Всі цього бажали би. І ті, що живуть у рідному краю і ті, що цей край кинули, кинути мусіли, гнані у безвісти невідомою рукою химерної долі.

Всюди гомонять воскресні дзвони. Їхні згуки з одинаковою силою линуть і крізь канадійські прерії, крізь бразилійські кампи, як і безмежні простори українського степу. Є в них щось рідного, щось спільного, що в ту радісну хвилину всіх єднає, всіх зводить до одного гурта спільної думки. Щезає далека віддаль, є діти одної матері, обєднані, хоч долею розлучені.

Щире, сердечне: Христос Воскрес! — шле старий край всім своїм синам, які сьогодні далеко, далеко, за десяти горами й ріками. Шле, бо не забуває про них і вірить, що його сини й про нього не забувають і ніколи не забудуть.

Спільна радість свята Воскресення нехай закріпить спільність думок і на будуче, творячи нерозривність між тими, що тут і тими, що всюди, по цілому світі — синами одного українського народу.

Лист з Канади.

Один з наших читачів, який перед роком виїхав до Канади, надіслав нам обширний лист, в якому змальовує свої спостереження в Канаді. Подаємо тут цікавіші місця з цього листу.

„Рік тому назад, коли я вибирався їхати до Канади, був я дуже заінтересований тим краєм і життям на фармі та на заробітках. Тепер, коли я тут прожив якийсь час і добре пізнав те, чим колись так інтересувався, вважаю своїм обовязком накреслити пару слів про цю справу, зокрема про початки життя в Канаді.

Звичайно, люде, що думають їхати до Канади мають про цей край найкраще виображення. Коли приїзджають на місце й починають зустрічати перепони, зражуються, стають нарікати і неодин нарікає, що кинув старий край, що стільки витратився на дорогу, а в заміну за це не найшов щастя в багатій Канаді.

Це правда, Канада багата. Але й тут є люде, яким дуже добре поводиться, інші знову бідують. Залежить це багато від того, як хто зорієнтувався в канадійських відносинах, які виявив здібности і ініціятиву.

В тому листі маю на думці зазначити всі ті обставини, які зустрінути може кожний новий іміґрант. Передовсім що до самих іміґрантів.

Іміґрують до Канади люде ріжних професій. Їдуть з родинами, відтак поодиноко, їдуть хлопці й дівчата, старші і молодші, з грішми і без грошей. Багато їде ізза зовсім безвихідного положення в краю, з недостачі землі, але їдуть і такі, що мають в краю дещо маєтку і в Канаді думають розбагатіти. Їдуть теж і фахівці.

В неодного вирине питання, кому з вище вимінених найкраще поводиться в Канаді?

Найкраще робить цей, що їде сюди з родиною, в складі кількох дорослих осіб, далі хто має крім цього ще відповідну суму грошей на купно загосподарованої землі, тобто фарми з будинками і інвентарем. Такий іміґрант відразу стає на певні ноги і скоро почувається краще, як в старому краю.

Осідаючи на наділі від держави, на так званому „гомстеді", мусить бути приготований на кілька років важкої праці, заки дійде до добробуту. Одинокому осідати на фармі, чи на гомстеді не можливо, бо не дасть ради.

Ті, що в краю були в безвихідному положенні, на Канаду не можуть нарікати, бо там вільних просторів багато. Але ті, що їхали туди, аби скоро розбагатіти, можуть легко розчаруватися і потім лише нарікають, бо в Канаді лекше часом гроші втратити, як придбати.

Таке саме розчаровання часами стрічає самітних парібків і дівчат, зокрема тих, що весь час жили при батьках і мали повне забезпечення. Коли ще потраплять до свояків, або добрих знайомих, то принаймні забезпечені перед визиском. Не маючи того, крім цього грошей на перші початки, їдуть на ласку чи неласку фармера, котрий їх часом дуже марно оплачує.

З вище сказаного виходить: Канада, це не рай, де даром дають гроші. В Канаді треба працювати, жити розумно, якийсь час перетерпіти, пізнати добре нові умовини і що йно по якімсь часі можна стануги на ногах. Коли хтось їде туди, щоби шукати щастя і стати скоро багачем, то вже нехай краще сидить дома.

А притім ще одно. Коли хтось рішився їхати, конче, нехай підовчиться бодай трохи по англійськи. Незнання англійської мови ще більше ускладнює іміґрантові ті труднощі, які він зустрічає.

Петро Ленник.

Дещо про Параґвай.

Останніми часами наше товариство одержало чимало листів від наших селян, які виявили охоту їхати до Парагваю. Покликуються вони при тім на лист від знайомих односельчан, які захвалюють їм туди їхати і є вдоволені тамошніми відносинами. Одночасно просять, щоби ми на сторінках нашого часопису написали дещо про Параґвай.

Про Параґвай писали ми обширніше в минулому році. Вісти про цю країну черпали ми не з ґазет чи книжок ,але одержали їх просто від тамошнього мешканця п. Падучака, нашого переселенця з Рогатинщини, який в Параґваю живе вже кільканайцять літ і в минулому році приїздив відвідати старий край та забрати із собою свого брата.

Та проте вволяємо волю наших читачів й подаємо деякі інформації про цю країну.

Параґвай лежить по середині південно - американського континенту й межує з Бразилією і Арґентиною. Поверхня її виносить 445.000 квадратових кільометрів, значить є на яких 57.000 квадратових кільометрів більша, аніж простір польської републіки. Та коли в Польщі живе на такому просторі 28 мілінів людей, то в Параґваю лише один міліон.

Одна частина Парагваю лежить в поміркованій стрефі, друга в горячій. Найменше заселена західна частина краю, що називається Чако, східна, котра є багатша, має більше населення.

Земля ріжна. Найкраща між горбами, в просторих долинах, які перерізують численні ріки. Дене - де простягаються багна, але легкі до висушення і вони спеціяльно надаються під управу рижу. Загалом води в Параґваю не мало, і хоч дощі в деяких, горячіших околицях цілими місяцями не падають, то все таки води в ріках піддостатком, а де є вода, там є і зелень, тому Параґвай часто називають огородом Південної Америки.

Клімат Параґваю виносимий для Европейця,

вважають його навіть здоровим для хорих на легені. Розуміється, перші початки в часі спеки тяжкі до перенесення для новиків, але орґанізм скоро привикає і не відчуває так жари. Середня річна температура хитається між 22 і 23 степенями Цельзія; рідко температура переступає 35 степенів, але бувають іноді випадки, що перейде й 40 степенів. Зимою температура паде й до нулі.

Край на правому березі ріки Параґваю, вже вище згадане Чако, це рівнина вкрита багнами і лісами. Є вона на загал мало відома й на ній пасуться стада. Лівий беріг ріки вищий і має культурніший вигляд. Нище положені місцевости, це здебільша кампи, тобто степи. Земля має тут ясніший відтинок, місцями краску чорнозему. Земля багата в мінерали.

Господарка в Параґваю цілком інша, як в нашому краю.

Передовсім треба знати, що наші збіжжа там зовсім не удаються. Зате плекають там риж, цукрову трощу, кукурудзу, каву, бульбу, ріжного роду ярини, помаранчі, цитрини, ананаси, банани, ґерва мате — параґвайський чай і т. д.

Землю в Параґваю можна дістати майже даром. Уряд відступає переселенцям наділи величини 20 акрів за дуже низьку ціну, яку треба сплатити протягом 5 літ. За той час переселенець мусить засадити певну скількість дерев. Коли це зробить і сплатить довг земля стає власністю переселенця.

Життя в Параґваю на загал дуже дешеве. За кілька американських центів можна прожити цілий день. Головним кормом є солене мясо і овочі. Хліба менше, бо муку чи збіжжа спроваджують з Арґентини.

Заробіток в Параґваю найти важче, хіба що в лісах. Заробити там можна 1 до 2 долярів денно. Тому переселенці радше беруть наділи й начинають господарити. Роблять це головно німецькі кольоністи, яких в Параґваю поважна скількість. Завдяки праці їх кольонії виглядають наче огороди. Плекають садовину й городовину, яку доставляють щоденно до міст і на тім скоро багатіють. В їх руках находиться також експорт до Арґентини, а саме тютюну, дерева, чаю, овочів, вовни, бавовни й сушеного мяса.

Коли хтось хоче конче виїхати до Параґваю, повинен в першій мірі упевнитися, що коли приїде на місце, не буде бідувати і що знайде бодай на якийсь час пристановище у свояків або знайомих.

Дальше кожний мусить бути приготований на це, що це інший край, що кліматичні умовини там не такі як у нас. Це дуже важне і треба довшого часу, заки наша людина привикне до тих умовин.

На кожний випадок кожний повинен передтим порадитися в нашому товаристві і все дістане вичерпуючі інформації.

Тайні аґенти при роботі.

В останніх часах заметушилися знову тайні аґенти, які, виманюючи тяжко запрацьований гріш від наших селян, дають ріжні поради й намовляють людей до виїзду на чужину. Був навіть випадок, що недавно власти арештували одного такого агента за те, що занимався посередництвом та порадами для еміґрантів.

Наслідком цього Міністерство Внутрішних Справ розіслало обіжник до всіх воєвідств, в якому звертає увагу на діяльність тих агентів та тайних бюр порад і інформацій.

Міністерство пригадує, що того роду агітація і уділювання порад чи інформацій без дозволу Емі-

І. К-ИЙ.

Великдень.

Пробудилася канадійська прерія. Ще сніг лежить на балках, але вже в повітрі чути легкий подих весни. Вистрілили з землі перші листки трави, заясніли на деревах перші пупіньки і в лісі загуло весняним гамором.

Наум Ковч ішов польовою дорогою. Зодягнений був по святочному, в руках дужий ціпок, підстрижений, підголений. Ішов поволи, приставав і дивився, похитуючи головою, довкола себе. Думи й думи... Десять років вже дивиться на ці безмежні лани. Застав степ покритий бурянами, побіля нього непроходимий ліс. Як скоро це все змінилося. Чого не доконала його й других рука. Небаром хилятиметься перед ним пшеничний лан, розкидуватиме по прерії відблиски золотистих промінів. Його лан, важко запрацьований. Його і більш нікого.

Думає старий Ковч, радісна усмішка являється в його оці.

Тепер іде в гості. Якась нудьга вигнала його з хати. Не міг всидіти.

Іде до сусіда. Сьогодні Великдень...

Коли згадав це слово, почув якийсь біль коло серця, в голові зашуміло і щось у горлі защеміло.

Сьогодні Великдень а він сам, саміський. Жінка не видержала далекої дороги — померла на кораблі. Ще сьогодні чує плескіт хвилі, що забрала йому її в свої холодні обійми і хто знає, чи хочби її кісточки десь на дні моря блукають. Не в силі забути цієї хвилини. Остав син, одинак. Ховав його, беріг, та не виховав. Притолочило його дерево в лісі, не встигнув крикнути навіть: тату, рятуйте... Остав сам на широкій прерії.

Що з того, що придбав господарство, що розбагатів... Ніщо не тішить його.

Великдень...

ґраційного Уряду є строго заборонені і підлягають карі

Для уділювання інформацій про відносини в чужих краях під оглядом еміґраційної конюнктури, для уділювання порад в цілі виїзду за границю, є покликані лише органи Еміґраційного Уряду та товариства опіки, котрі мають на це дозвіл. До таких товариств належить також і наше Товариство Опіки над Українськими Еміґрантами.

Врешті міністерство пригадує, що концесіовані корабельні товариства, можуть оголошувати і поширювати лише дані, які відносяться до адреси підприємства, назви корабля, напрямів комунікації і умови подорожі. Діяльність аґентів тих товариств в напрямі аґітовання серед еміґрантів в місці їх замешкання, є строго заборонена.

Подаючи це до відома українських еміґрантів, звертаємо їх увагу на це, щоби не користали з послуг тайних аґентів і ріжних пройдисвітів. Числять вони лише на несвідомість і легковірність людей і їх ціль лише якби вимантити гріш.

Коли хтось бажає мати добру пораду й поміч, повинен лише зголоситися до нашого товариства опіки, бо воно до цього покликане й має на це дозвіл.

Еміґрація на Підкарпатській Україні.

Еміґраційний рух на Підкарпатській Україні за часів її приналежности до Мадярщини, обнимав головно рільних робітників. Рік - річно рільна служба відходила весною великими ґрупами під проводом так званих „керонів“ на рільні роботи до середущої і південної Мадярщини. З робіт вертали пізною осінню. Безробіття між рільними робітниками в ту пору не було. Падали вони одначе часто жертвою ріжних посередників, хоч тодішні мадярські закони проти цього виступали.

По війні ,коли Підкарпатська Україна стала складовою частиною Чехословаччини, відносини змінилися. Рільні робітники вже не могли еміґрувати на Мадярщину, тому мусіли шукати працю деінде. Починаючи від 1927. р. почали робити проби, щоби рільних робітників з Підкарпаття приміщувати в західних околицях Чехословаччини і то не сезоново, але на довший протяг часу. Незалежно від цього почали висилати рільних практикантів до Чехословаччини в цілі відповідного професійного образовання.

Посередництвом праці занималися окружні уряди праці в Ужгороді, Мукачеві і Густі.

В 1929. р. зарекрутовано на Підкарпатській Україні до праці 316 осіб, що виїхали в характері рільної служби на Чехословаччину, 8 осіб на Морави, 8 до інших місцевостей Підкарпатської України, 67 рільних практикантів до Чех, 1.786 сезонових рільних робітників на Словаччину, 652 сезонових робітників до інших місцевостей Підкарпатської України та 25 до Австрії. Запотребування було більше, так що контиґенту не виповнено.

Заробітки рільної служби виносили крім цілковитого удержання для мущин 150—250 чеських корон, для жінок 135—200 чеських корон місячно. Дорогу туди й назад платить роботодавець. О скільки робітник був рік в занятті, одержує одномісячну платню в формі премії. Крім цього ті, що довше працювали, діставали підмоги й нагороди від міністерства хліборобства. Практиканти, що їхали до Чех, діставали місячно 80 до 100 чеських корон, крім цього господар мусів їх уважати за членів родини й купувати для них одяг. Кошти подорожі платило за них міністерство.

Рекрутація рільної служби і загалом сезонових

Не так колись було. Бачить наче в сні батьківську хату, стару похилену, біля неї сад, а крізь зелень дерев пробивається кругляста баня церкви. Гомонять дзвони, народ залягає цвинтар, лине пісня далеко селом, на поля, на левади, далеко, далеко кудись. Стільки радости, стільки згуків, стільки сердечности...

Все це пригадує, все це наче переживає в думках.

А потім минуло все. Кинув батьківську стріху й пішов у світ. Шукати долі, шукати щастя на пустарях невідомої Канади.

Чи найшов те, чого шукав?

Замість відповіді, слеза заблестіла в оці, скотилася по поморщеній горем щоці.

Присів на придорожньому камені. Обняв руками голову й душа його розридалася від важкого болю.

Ні, не піде. Краще вертати. Не зможе дивитися коли в хаті сусіда зустріне радість, коли почує сміх дітвори. Це його ще більше розжалобить. Ні, він не в силі туди іти.

Отер слезу. Завернув.

І витягнув з кишені червону писанку, що її ніс сусідові, глянув...

Прерія шуміла. Чути було якісь голоси, тихі, далекі, наче з небесних лазурів вони спливали. І здавалося Ковчеві, що якась невідома рука гладить його по голові, горне до себе, голубить і тихим щепотом пронеслося:

Христос воскрес!

Припав Ковч до землі. Голосне ридання пронеслося ланами.

А в повітрі наче дзвін озвався, такий далекий, такий рідний, наче з деревляної церковці в рідному селі...

—o—

робітників відбувалася на основі контрактів, що їх виробило міністерство праці та хліборобства, краєвий уряд праці в Ужгороді та орґанізації робітників та роботодавців.

Франція.

РЕКРУТАЦІЯ В МІСЯЦІ КВІТНІ

Державний Уряд Посередництва Праці в Станиславові повідомляє, що рекрутація робітників на виїзд до Франції на терені повітів: КОЛОМИЯ, ГОРОДЕНКА й СНЯТИН відбудеться

В КОЛОМИЇ ДНЯ 25. КВІТНЯ Ц. Р.

в Краєвій Гончарській Школі.

Запотребування обнимає рільних робітників від 18 до 40 літ, некваліфікованих робітників до фабрик, до копалень вугілля і залізної руди до 35 літ, вальцівників і розтягачів дроту та 5 токарів з родинами.

На кошти подорожі до Мисловиць треба мати 16 зол.

*

Дня 28. квітня ц. р. відбудеться рекрутація робітників сезонових. рільних, копальняних та фабричних до Франції в СЯНОЦІ. Ближчої скількости не подано. Рекрутація відбувається з рамени Державного Уряду Посередництва Праці в Дрогобичі.

Еміґрація до Арґентини.

Наслідком одержання в останніх часах вияснень про вислід праці в Арґентині, Експозитури Еміґраційного Уряду не дають посвідок на пашпорти родинам з малими дітьми, що бажають їхати до Арґентини і не мають відповідної готівки на купно в теперішних умовинах землі.

Канада.

Дальші загострення.

Теперішний канадійський міністр іміґрації Чарльз Стюарт заявив недавно, що всі іміґранти, які будуть приїздити до Канади, мусять мати, крім видатків на подорож, також певну скількість грошей на удержання себе і своїх родин в Канаді на якийсь час.

Він каже, що канадійський уряд не буде вже більше помагати жадним іміґрантам. Одначе іміґранти з Великої Британії будуть їхати без жадних перешкод і згаданий розпорядок не відноситься до тих іміґрантів.

Міністер заявив, що „низча кляса" робітників, які приїхали до Канади в останніх кількох роках, причинилася до безробіття, яке тепер панує по більших містах Канади.

Обезпечення безробітних.

Канадійський премієр Кінґ заявив делєґації, яка ходила до нього в справі допомоги безробітним, що небаром буде вироблений в Канаді плян обезпечення робітників на випадок безробіття. На основі цього пляну всі підприємці і робітники будуть складати невеликі вкладки до фонду безробітних. Частину обезпечення буде оплачувати держава.

Виїзд без афідавітів.

Подаємо до відома, що кваліфікування рільних робітників, які виїзджають до Канади, без афідавітів, є вже припинене, з огляду на це, що приділи в корабельних товариствах на цей рік вичерпані.

Дальші зголошення Державні Уряди Посередництва Праці вправді приймають, одначе узглядненя в справах кваліфікації, відбудеться після черги в цьому році тільки на випадок одержання додаткового приділу. Коли такого приділу не буде, кваліфікування відбудеться щойно в будучому році.

Виповнені блянкети, які обовязують в контингентовій еміґрації, радимо пересилати поручено, причому належить чекати аж до одержання завізвання з відносного Державного Уряду Посередництва Праці.

Точні інформації подає Товариство Опіки над Українськими Еміґрантами за попереднім надісланням 75 сот. в почтових марках.

Захист для українських іміґрантів.

Товариство Опіки над Українськими Переселенцями в Канаді з кожним роком поширює свою діяльність. Доказом цього число українських переселенців, які користають з помочі товариства по приїзді до Канади. Число це постійно зростає.

Тепер це товариство задумало придбати дім на „Захист для українських іміґрантів" у Вінніпеґу. В цьому домі найшлиби приміщення бюра товариства, нічліґові приміщення та дешева кухня для тих українських еміґрантів, що шукають роботи і опинилися на чужині без найменшої помочі.

В тій ціли товариство апелює до загалу українських переселенців в Канаді, щоби вони полагоджували всі свої справи лише в рідному товаристві бо тим способом поможуть йому матеріяльно і докинуть свою цеглинку до будови захисту.

Плян товариства тільки заслугує на похвалу. Проєктований захист конче потрібний і цього навіть не треба доказувати. А легко цей плян буде можна перевести в життя, коли українські переселенці в Канаді спільними силами поможуть.

—оо—

Зєдинені Держави Америки.

Виїзд до Зєдинених Держав.

Як довідуємося, американський консулят змінив дотеперішню систему принимання подань на американські пашпорти, а також систему видавання тих пашпортів по одержанні апробати з Вашинґтону.

Принимання подань на американські пашпорти. Дотеперішна система, яка полягала на тім, що особа уроджена в Америці повинна була передовсім зголоситися в американському консуляті і зложити свою метрику уродження та посвідку тотожности, змінена о стільки, що особа уроджена в Америці повинна передовсім переслати порученим листом до американського консуляту (через II. Виділ американських пашпортів) свою американську метрику і кілька фотографій на посвідку тотожности зі староства. До цього належить долучити коротке прохання на визначення дня, коли старающий має особисто зголоситися в консуляті.

Щойно по одержанні з консуляту повідомлення, треба зголоситися в означений день в цїли доконання через консулят формального приняття подання на американський пашпорт.

Видавання американських пашпортів. В останніх часах часто жалуються особи уроджені в Америці, які кілька місяців тому взад внесли поданння на американські пашпорти, а навіть мають листи американського консуляту з повідомленням, що консулят одержав дозвіл з Вашинґтону на видання пашпорту.

Ці особи, по думці завізвання консуляту явилися в Варшаві в цїли одержання американського пашпорту й негайного вирушення в дорогу, але на їх здивовання консулят не видає пашпортів, каже приїхати з родичами, питає яким кораблем малолітна дитина приїхала з Америки і т. і. Врешті - решт відправлено їх з нічим, кажучи чекати на нове повідомлення консуляту.

Розуміємо, що консулят мусить провірити всі ці справи, бо він до цього покликаний. Але це повинно мати місце перед тим, заки дану особу завізвано до Варшави.

Матері й вдови по американських громадянах можуть еміґрувати.

Еміґраційна комісія низчої палати Зєдинених Держав Америки приняла внесок на виключення з квоти і допущення до Зєдинених Держав Америки вдів і матерей натуралізованих американських громадян з застереженням, що ті родичі мусять мати найменше 55 літ.

Читайте і поширюйте наш часопис!

Бразилія.

Іміґрація в 1929 році.

На підставі статистичних даних в часі між 1. січня і 31. грудня 1929 прибуло до Бразилії: з Португалії 38.879 осіб, з Японії 16.648 осіб, з Польщі 9.095 осіб, з Італії 5.288 осіб, з Литви 4.781 осіб і з Еспанії 4.565 осіб.

Спека.

Як доносять часописи, в столиці Бразилії Ріо де Жанейро панує велика спека, якої вже давно не було. Наслідком жари багато осіб занедужало на вулиці. Дві особи померло.

Арґентина.

Положення іміґрантів в 1929. р.

Назагал 1929. рік був для іміґрації некорисний.

Слабий збір кукурудзи не дав в марті і квітні цього запотребовання, що в минулих роках.

По виборах в жовтні 1928. року відносини арґентинської влади до нових іміґрантів змінилися на некористь. Вислідом цього був розпорядок введений в життя дня 15. марта 1929. року, яким заборонено давати працю при державних роботах чужинцям. Тим робом звільнено цілі маси іміґрантів з добре платних робіт і до сьогодні ці роботи для іміґрантів недоступні.

Третім найболючішим ударом для іміґрантів була посуха, яка тревала вісім місяців. Льняне сімя, сіно і пшениця наслідком недостачі дощів зовсім змарніли.

В звязку з невдалими зборами від липня панує безробіття. Наслідком меншої рільної продукції вартість песа обнизилася. Державний Банк замкнув кредити в золоті, так що великі будови залізниць, доріг та будівель ізза недостачі кредитів припинені.

Кріза в американськім хліборобстві.

Коли майже кожний край в Европі усіми силами старається збільшити свою хліборобську продукцію, то американський фармер чим більше продукує, тим менші його прибутки і всяке збільшення продукції ще тільки загострить ту крізу, з якої земельне господарство Америки не виходить вже від кількадесять літ.

Хоч сільсько - господарського населення не прибуває навпаки, стає менше з року на рік, — проте всякого споживчого краму — хліба, мяса, молока і молочних продуктів — воно продукує більше ніж можна збути на заграничних і домашних ринках

і ціни буває падають так, що фармерови неможливо вийти з доброю заплатою за свою роботу. Разом з тим, як господарство европейських країв після війни приходить до себе і всюди зменшаєтся природний приріст населення, Европа все менше потребує американського збіжжа і мяса. Так само в Америці населення вже не так швидко зростає, як колись. І природний приріст маліє і іміграція обмежена. А з ріжних причин — передовсім через поширення посівної площі і через механізацію земельного господарства (машини) — хліборобська продукція постійно зростає і зростає. Ще мала надвишка і економісти остерігають, що фармери можуть опинитися в безвихіднім положенню. Якщо засівні простори під пшеницю не будуть обмежені, то ціни на пшеницю будуть далі падати. Те саме буде з цінами на кукурудзу, якщо будуть засівати ще більше ніж доси. Для 420 міліонів бушлів картоплі яких сподіваються в 1930-ім році, теж ледви буде ринок. Америка все більше споживає молока і городовини, але продукція зростає ще швидше і в більшій мірі ніж споживання. Одно ще, порадять фармерам плекати, це лен і коноплі, для яких засівну площу можна ще збільшити на яку третину.

З викладової салі.

У второк дня 8. квітня ц. р. о 7 год. вечора, відбувся у Львові з рамени П. Т. Е. виклад проф. Вуйціка, секретаря того товариства на тему: „ВРАЖІННЯ З КАНАДИ“.

Прелеґент в обширному рефераті, ілюстрованому світляними образами, подав присутним економічне положення та господарський стан Канади, спиняючися над докладною аналізою ґеоґрафічного положення та топоґрафічно - кліматичних відносин цієї країни. По черзі переходив він поодинокі провінції, почnaючи від східних, зазначуючи при тім вплив географічного положення на розвиток поселення в тих провінціях. Спинившися на провінціях, положених на захід від Вінніпеґу, вказав проф. Вуйцік на доцільність поселювання у тих областях, та виказав дуже спriятливі господарчі умовини, добрі комунікаційні середники, та відносно мале заліснення цих околиць. Притім підкреслив він велику господарчу консолідацію та організацію збуту сільсько - господарських продуктів дорогою збіжевих пулів, які є доступні для кожного фармера.

ВСІМ УКРАЇНСЬКИМ ЕМІҐРАНТАМ, ВСІМ ЧЛЕНАМ, ЧИТАЧАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ З НАГОДИ СВЯТ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ СКЛАДАЄ ЩИРІ ПОБАЖАННЯ

РЕДАКЦІЯ „УКРАЇНСЬКОГО ЕМІҐРАНТА“.

П. КАРМАНСЬКИЙ.

Сон на чужині.

Сьогодня в мене, в пізну ніч бурливу,
Був гість нежданий з поза океану.
Ввійшов і в хату вніс пшеничну ниву,
І ленти гречки й запах фіміяну.

Мигтіли ярко стріли громовиці,
Ломився праліс, буря гризла кришу.
І я, узявши Біблію з полиці,
Читав і духом тонув у затишу.

Читав про Йова, що страждав без міри,
Й носив у собі соняшну погоду.
І розтлівався в серці вогник віри,
І серце пило дивну насолоду.

Потухла свічка, книга з рук упала,
Та в мене в серці було ясно й тихо.
Десь, бита громом, пальма застогнала,
І все затихло. І заснуло лихо.

Й мене співуча ніч заколисала,
Поклавши камінь на усі турботи.
І Вічність чертку в книзі дописала,
Вчислила днину чорної роботи.

Вже треті півні співом чергувались,
І прокидались біля „ранш“*) собаки.
Й довкола мене враз захвилювались,
Лани безкраї і зацвили маки.

І я з жагою пив повітря рідне,
І, гостю радий, раював щасливий.
Чому-ж то серце заридало, бідне?
Чому тим гостем був лиш сон зрадливий?

---

*) Ранша, вбога хатина з колених пнів у лісі.

Ст. Павльо, Бразилія.

ХРОНІКА.

Виїзд до Південної Америки. Дня 1. квітня ц. р. відїхав з Варшави редактор М. Панкевич, іменований еміґраційним радником на цілу Південну Америку.

Рекорд швидкости. Найновіший і найбільший німецький корабель „Бремен“, що належить до трансантлянтійських кораблів, осягнув рекорд швидкости між Европою і Америкою. Цей корабель відбув дорогу з Шербурга до Ню - Йорку в 4 днях і 23 годинах.

Замах і самогубство. Тома Ортинський, швець замешкалий в Вінніпеґу під впливом алкоголю розпочав сварку із своєю сусідкою Марією Пришляк і стрілив до неї з револьверу. Коли побачив, що вона впала, поповнив самогубство. Марія Пришляк є важко ранена і мабуть на ціле життя буде калікою. Куля поцілила її в хребетний стовп, наслідком чого наступив параліж.

Посмертні згадки. В Вужакет, Р. Ай, помер Григорій Стасишин, в 43 році життя. Походив із села Козини, повіт Скалат. — В Джонетовн, Па., помер український священик о. Іван Волощук в 55 році життя.

БІБЛІОҐРАФІЯ.

Провідник, ілюстрований календар канадійських українців на 1930. рік, з додатком „ФАРМА" — альманах. Накладом і заходом Товариства Опіки над Українськими Переселенцями ім. св. Рафаїла в Канаді. Вінніпеґ, Манітоба, Канада. Стор. 63. 125.

Рухливе наше братнє товариство опіки над українськими еміґрантами в Вінніпеґу, в Канаді, крім несення помочі еміґрантам, веде теж видавничу діяльність. Досі видало товариство три альманахи: „Нове Поле", „Прерія" і „Кленовий лист", а цього року видало календар „Провідник" з альманахом „Фарма".

Календар містить, крім календаріюма, дані про організацію української церкви в Канаді. До того додані портрети й фотоґрафії, що ілюструють українське церковне життя в Канаді.

Зміст альманаху „Фарма" дуже ріжнородний. Вірші, оповідання, статті на аґрономічні й економічні теми, статті про кооперацію, спогади українських фармерів, звідомлення з діяльности товариства опіки в Канаді, ріжні адреси українських установ і приватних людей в Канаді — ось що творить інтересний зміст альманаху. До цього додано багато ілюстрацій.

Альманах цікавий не лише для наших переселенців в Канаді, але також для кожного хто інтересується українською еміґрацією до Канади.

Українці! Вступайте в члени Т-ва Опіки над Українськими Еміґрантами. Річна вкладка 6 з.

Шукають.

1. Осип ДМИТРИШИН з Горожанки, шукає Петра ДУМУ, який останньо перебував в Ню-Йорку.

2. Анна БАЧИНА з Якимчиць, п. Комарно, шукає свого чоловіка Константина БАЧИНУ, який останньо перебував в Парижі.

3. Ева ПАРУС з Горожанни великої, п. Комарно, шукає свого чоловіка Олексу ПАРУСА, який останньо перебував в Чікаґо.

4. Анна ЯЦИШИН з Оріхівчика, п. Підкамінь, шукає свого чоловіка Степана ЯЦИШИНА, який останньо перебував в Монтреалі в Канаді.

5. Варвара МИГАЛЬ з Лешньова, п. Броди, шукає свого чоловіка, Дмитра МИГАЛЯ, який останньо перебував в Буенос - Айрес, в Арґентині.

6. Софія ДУДА шукає свого чоловіка Івана ДУДУ, який останньо перебувавв Буенос - Айрес, в Арґентині.

7. Марта ВЕРХОЛЯК з Головецька, п. Стрілки, шукає свого чоловіка Олександра ВЕРХОЛЯКА, який останньо перебував в Ню - Йорку.

8. Марія МОРАВСЬКА з Миклашова, п. Винники, шукає Івана МОРАВСЬКОГО, який останньо перебував в Вінніпеґу, Канада.

9. Анна ДИЧКОВСЬКА з Мерищова, п. Перемишляни, шукає свого чоловіка Михайла ДИЧКОВСЬКОГО, який останньо перебував в Вінніпеґу, в Канаді.

10. Марія ЗАВЕРБНА з Миклашова, п. Винники, шукає свого чоловіка Василя ЗАВЕРБНОГО, який останньо перебував в Вінніпеґу, в Канаді.

11. Дмитро КАЙДА з Піддубців, п. Угнів, шукає Анастазію ПАНАС, яка останньо перебувала в Монтреалі ,в Канаді.

12. Юстина СЛИВКА з Серафинець, п. Городенка, шукає Івана СЛИВКУ, який останньо перебував в Монтреалі, в Канаді.

13. Гнат ЛУЧКА із Замочка, п. Жовква, шукає Осипа ГРАБАРА, який останньо перебував в Детройті, в Зєдинених Державах.

14. Марта ТЯГЛО з Жовтанець, шукає свого чоловіка Саву ТЯГЛО, який останньо перебував в Вінніпеґу, в Канаді.

15. Ксеня ДРОЗД з Френелівки, п. Ляшки, шукає Миколу КОЗАКА, який останньо перебував у Вінніпеґу, в Канаді.

16. Василь МИЩОК з Пархачів, шукає Петра МИШОКА, свого брата, який останньо перебував в Норт - Батлєфорд.

17. Параска КОСАР з Перловець, п. Войнилів, шукає свого чоловіка Прокопа КОСАРА, який останньо перебував в Парижі.

Хто мав би які відомости, зволить ласкаво подати нашому товариству. Закордонні часописи просимо о передрук.

Видає Т-во Опіки над Українськими Еміґрантами. — За редакцію відповідає Генрик Рогожинський.
З друкарні „Львівської Новочасної". Львів, вул. Пілсудского 21.